

Zápis ze zasedání Akademického senátu Právnické fakulty UK ze dne 24. února 2015

Přítomni: dle prezenční listiny

Hosté: dle prezenční listiny

Schválený program:

1. Poměr rozdělení rozpočtových prostředků mezi programy PRVOUK v r. 2015
2. Informace vedení fakulty
3. Stanovisko AS PF UK k možným změnám v právnickém vzdělávání
4. Diskuse o návrhu nových Pravidel pro přiznávání stipendií
5. Různé

Zasedání zahájil předseda AS PF UK kol. doc. Wintr. Z mimořádného zasedání se omluvili kol. dr. Kudrna, kol. dr. Frinta a kol. Smetana.

Kol. doc. Wintr informoval, že akceptoval předem zasláný návrh studentské kurie na zařazení bodu Stanovisko AS PF UK k možným změnám v právnickém vzdělávání. Informoval také o tom, že jej kontaktoval dr. Pelikán, že by se rád tohoto bodu zúčastnil. Doc. Wintr avizoval, že dr. Pelikánovi v rámci rozpravy hodlá udělit slovo.

Dále informoval, že za dvě hodiny na naší fakultě bude přednášet na pozvání Common Law Society děkan Právnické fakulty Oxfordské univerzity prof. Timothy Endicott na téma „Habeas Corpus and Common Law“ a že by bylo dobré skončit toto mimořádné zasedání do té doby.

Informoval též, že nejpozději ve čtvrtek svolá řádné zasedání senátu na 5. březen 2015, na jehož programu bude mj. zpráva hospodaření fakulty v roce 2014, zpráva o proveditelnosti a finanční náročnosti záměrů diskutovaných na prosincovém zasedání, dále jmenování a odvolávání členů vědecké rady a návrh na zrušení indexů.

Program zasedání byl schválen. (13 pro, 0 proti, 0 zdrž.)

1. Poměr rozdělení rozpočtových prostředků mezi programy PRVOUK v r. 2015

Návrh byl předem rozeslán včetně doprovodných tabulek a uvedl ho proděkan prof. Tomášek, který v úvodu poděkoval akademickému senátu za to, že se sešel k mimořádnému zasedání. Prof. Tomášek uvedl, že na naší fakultě je 5 PRVOUKů, z čehož 3 jsou výlučně naše fakultní a se dvěma se dělíme s jinými univerzitními pracovišti. Informoval o rozhodnutí rektora, podle kterého jsme obdrželi 19 152 787 Kč, což je méně než za loňský rok, přestože máme nyní více výstupů. Kolegium děkana se usneslo na návrhu rozdělení mezi jednotlivé PRVOUKy, které zohlednilo počet zapojených lidí a také počet výstupů.

V diskuzi vystoupil kol. Říha, který se dotázal na nesoulad termínů, do kterých musí být předány průběžné zprávy univerzitě.

Proděkan prof. Tomášek reagoval, že datum, do kterého mají být odevzdány průběžné zprávy, se nezměnilo a druhé datum bylo nově stanoveno na 5. března.

Usnesení:

AS PF UK souhlasí s tímto rozdělením institucionální podpory přidělené PF UK na rok 2015 na programy PRVOUK (v celkové výši 19 152 787 Kč):

P02 – Environmentální výzkum (koordinátor prof. Mgr. Ing. Jan Frouz, CSc.) v celkové výši 137 268,- Kč,

P04 – Institucionální a normativní proměny práva v evropském a globálním kontextu (koordinátor prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc.) v celkové výši 6 223 351,- Kč,

P05 – Soukromé právo XXI. století (koordinátor prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.) v celkové výši 6 129 058,- Kč,

P06 – Veřejné právo v kontextu europeizace a globalizace (koordinátor prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc.) v celkové výši 6 506 230,- Kč a

P17 – Společenské vědy: zkoumání společnosti a politiky (koordinátor doc. PhDr. Michal Kubát, PhD.) v celkové výši 156 880,- Kč.

(14 pro, 0 proti, 0 zdrž.)

2. Informace vedení fakulty

Děkan fakulty prof. Kuklík informoval, že podnikl kroky, aby zmírnil škody, které pravděpodobně nastanou po ostrém spočítání nových kritérií k rozdělení prostředků univerzity mezi jednotlivé fakulty. Prof. Kuklík informoval rektora, že vítáme snahu podpořit kvalitativní kritéria, ale pro Právnickou fakultu je nepříznivým krokem zrušení kritéria uplatnění absolventů, který prof. Kuklík nepovažuje za správný ani z koncepčního hlediska. Prof. Kuklík toto podpořil argumentací týkající se charakteru právnického vzdělání, malého počtu nezaměstnaných absolventů, uplatňování tohoto kritéria i Ministerstvem školství a výhodnosti tohoto kritéria v budoucím odlišení Univerzity Karlovy oproti jiným vysokým školám.

Prof. Kuklík také informoval o dohodě s děkany humanitních fakult, aby účinněji vyjednávali ohledně rozdělení prostředků univerzity. Děkani se shodli, že požádají rektora, aby i příští rok přihlédl k tomu, že humanitní fakulty mají nízký KEN oproti ostatním fakultám. Prof. Kuklík informoval také o zohledňování uměleckých výsledků, které se promítne do financování.

Dále prof. Kuklík informoval o návrhu FSV, která si přeje vytvořit univerzitní fond, ze kterého by se kompenzovaly náklady vynaložené na studenty, kteří studují předměty na cizích fakultách. Prof. Kuklík by dal přednost stanovení kritérií pro vypisování předmětů.

Prof. Kuklík také informoval o snaze přesvědčit rektora, aby ve financování zohlednil, že máme zahraniční studenty v kurzu LL.M.

Prof. Kuklík připomněl, že pokud při rozdělování univerzitních prostředků zůstává počet studentů hlavním kritériem, mělo by to být také hlavním kritériem při našich úvahách o financování.

V rozpravě vystoupil kol. Mgr. Anzenbacher, který připomněl, že tímto rozdělením univerzitních prostředků nejsou poškozeny pouze humanitní fakulty, ale také například 1. lékařská fakulta. Problém naší fakulty byl podle kol. Mgr. Anzenbachera, že se fakulta těsně přiblížila k procentnímu propadu, u kterého bychom měli nárok na dočerpání z kohezních fondů. Na základě aktivity kol. Mgr. Anzenbachera i dalších zástupců univerzitního senátu rektor univerzity přislíbil, že fakulty budou moci dočerpat prostředky z kohezních fondů i v případě, že nespádnou až k 5% propadu.

Prof. Kuklík doplnil, že situace bude jistá až podle přepočtů, ale že fakulta bude mít pravděpodobně o milion méně. Což ale není pozitivní vzhledem k tomu, že univerzita má prostředků mezeročně více.

Kol. Mgr. Tuláček k modelu prezentovanému FSV vyjádřil obavu, že by byl určitý balík peněz na studenta a z něj by každá fakulta dostala podíl peněz podle odstudovaných kreditů. V této souvislosti také vyjádřil návrh projednávaný na komisi pro koncepci studia na zvýšení kreditové dotace našich předmětů a podniknutí dalších opatření na fakultě, aby došlo k zatraktivnění předmětů vyučovaných na naší fakultě. Z těchto opatření kol. Mgr. Tuláček zmínil snížení 60 kreditové hranice pro přechod do 2. ročníku anebo zvýšení kreditové dotace u volitelných předmětů na úkor předmětů povinných.

Prof. Kuklík reagoval zopakováním důležitosti nastavení určitých kritérií u jednotlivých předmětů, aby se fakulty nepodobily. S myšlenkou o zvýšení počtu kreditů za předměty na naší fakultě vyslovil prof. Kuklík

souhlas a doporučil tuto otázku k další diskuzi, při které by se také měla probrat další opatření, která by toto řešila.

Kol. doc. Wintr taktéž vyslovil souhlas s myšlenkou zvýšit počet kreditů za PVP a VP o jeden kredit.

Na debatu navázal kol. Říha, který zmínil problém studentů prvních ročníků, kteří hledají „kreditový polštář“ na cizích fakultách. Důvodem je malá nabídka PVP a VP pro 1. ročník, kterou by kol. Říha navrhoval rozšířit.

Kol. Mgr. Anzenbacher souhlasil se zmiňovanými myšlenkami, ale také vyjádřil potřebu celouniverzitní debaty, která by pomohla vyřešit mezifakultní rozdíly kreditového ohodnocení.

Prof. Kuklík vyjádřil souhlas s celouniverzitním řešením, které preferuje před dvoustrannými dohodami mezi fakultami.

Kol. Dr. Staša vyjádřil potřebu nejdříve zmapovat, jaký současný stav doopravdy je, což by mělo předcházet otevření celouniverzitní debaty. Vyjádřil také souhlas s kol. Říhou s tím, že u nás je to postaveno relativně rigidně ve srovnání s ostatními fakultami. Co se týká rozdělení univerzitních peněz, dr. Staša řekl, že musíme usilovat o střednědobou klouzavou vizi. Dr. Staša také zmínil, že by bylo vhodné mít zástupce z naší fakulty v univerzitní ekonomické komisi.

Kol. Tuláček zmínil, že tato pozice je spíše pro učitele než pro studenta a možná i toto je důvod, proč v této komisi momentálně žádného zástupce nemáme.

AS PF UK vzal informaci tichým souhlasem na vědomí.

3. Stanovisko AS PF UK k možným změnám v právnickém vzdělávání

Návrh usnesení byl předem rozeslán. Doc. Wintr přivítal dr. Pelikána, kterému poblahopřál k nominaci na ministra spravedlnosti. Bod uvedl místopředseda AS PF UK kol. Říha, který na úvod zmínil, že bod byl navržen za celou studentskou kurii. Kol. Říha také pogrataloval dr. Pelikánovi k nominaci.

Kol. Říha uvedl, že k navržení bodu se studentská kurie rozhodla v souvislosti s informacemi ohledně změn ve vzdělávání v právnických profesích, které se v minulých týdnech objevily. Z těchto informací vyplývalo, že se uvažuje o prodloužení koncipientské praxe ze tří na pět let. Druhým důvodem pro navržení tohoto bodu bylo, že z dostupných informací vyplývalo, že koncipienti by měli sanovat pozice administrativních pracovníků na soudech, čímž by mělo dojít k zrychlení soudnictví. Kol. Říha zmínil, že studentskou kurii jako zástupce studentů a budoucích absolventů zajímá stanovisko fakulty a také dr. Pelikána.

Dr. Pelikán poděkoval za možnost vést debatu na toto téma, i když ji považuje za předčasnou, protože tento záměr ještě není v takové fázi propracovanosti, aby debata podle něj mohla k něčemu reálně směřovat. Dr. Pelikán řekl, že vznikla fáma, že by chtěli absolventy používat jako nekvalifikovanou sílu, která by přenášela spisy nebo razítkovala papíry. To by dr. Pelikán považoval za nesmyslné a také neekonomické. Dr. Pelikán informoval, že záměr je dostat na soudy v masivním měřítku absolventy právnických fakult v roli asistentů soudců, kteří by měli dělat práci vysoce kvalifikovanou.

Dr. Pelikán řekl, že tento záměr má dva hlavní důvody. Prvním je přesvědčení, že soudce, který bude vědět, jak uvažuje advokát, bude lepším soudcem. To stejné platí i pro advokáta, který bude vědět, jak uvažuje soudce. Dr. Pelikán vyjádřil přesvědčení, že to tímto způsobem povede k větší kvalitě při výkonu obou těchto profesí. Jako druhý důvod označil dr. Pelikán fakt, že při dnešní dynamice právního řádu se potýká s narůstajícím problémem neznalosti právního řádu ze strany soudců.

Dr. Pelikán označil za problém, že soudce je již delší počet let po absolvování právnické fakulty, má mnoho práce a sotva mu zbývá čas a energie, aby se podrobně seznamoval s rozsáhlými změnami, které náš právní řád zaznamenal. Dr. Pelikán označil pravděpodobnost, že si soudce nastuduje třeba občanský zákoník,

pokud ho nevyučuje na fakultě, za limitně se blížící nule. Rozdíl v advokacii je podle dr. Pelikána jen ten, že advokát je neustále obklopen novými absolventy právnických fakult, kteří jsou vzděláni v aktuálním právním řádu. Advokát absolventům předává své nenahraditelné zkušenosti a oni jemu znalosti aktuálního pozitivního práva, které on z pochopitelných důvodů nemá. Dr. Pelikán vyjádřil touhu mít podobný model i u soudů. Také označil za plýtvání, když soudce, který je ohodnocen podle svých zkušeností, nepracuje v týmu, ale dělá celou práci sám. Dr. Pelikán tedy chce, aby měl soudce tým asistentů, se kterými bude zpracovávat jednotlivé případy. Na některých soudech asistenty mají a soudci jsou s tímto modelem spokojeni. Spokojeni jsou podle dr. Pelikána také tito asistenti.

Jako další důvod pro zvažování svého záměru Dr. Pelikán označil snahu otevřít justici a zavést prostupnost mezi profesemi. Dr. Pelikán označil justici za jakýsi uzavřený svět, do kterého v mladém věku vstupují „vyvolení“, kteří v něm stráví celý život a postupně se odtrhávají od reality. Dr. Pelikán by chtěl, aby se noví soudci vybírali nejen z těch, kteří tam kdysi vstoupili a to ne vždy transparentním způsobem vzhledem k tomu, že ne všude se konají výběrová řízení. Proto by Dr. Pelikán chtěl, aby si mohli vybírat také z advokátů a fungovala tam tedy takováto prostupnost. Dr. Pelikán v této souvislosti sdělil, že v rozhovoru s ním prezident vyjádřil touhu, aby se věková hranice pro soudce posouvala až někam k hranici 35 let, což dr. Pelikán nepovažuje za nemožné.

Poté se dr. Pelikán vyjádřil k otázce prodloužení doby praxe o dva roky. Kratší praxi u soudu odmítá, protože se domnívá, že by vzhledem k délce zpracování případu nemohli absolventi vykonávat kvalifikovanou práci a něco se naučit, pokud by u soudu byli například jen půl roku v rámci nynějších tří let. Dr. Pelikán vyjádřil domněnku, že by absolventi, kteří by na soud nastupovali například na půl roku, nemohli dostat složité případy, protože by například ve třetině případu ze soudů opět odešli. Ze své advokátní praxe dr. Pelikán usuzuje, že první rok koncipient více bere než dává, což se druhý rok obrátí a koncipient je platnou pracovní silou. Z těchto důvodů se dr. Pelikán domnívá, že dvouletá praxe u soudu je minimum, které je možné a nechtějí-li brát advokátům tu dobu, po kterou koncipienti jsou u nich, tak jsou na pěti letech.

Pětiletou praxi dr. Pelikán nepovažuje za nic neobvyklého, protože u lékařů, kteří studují o rok déle, je také. A dr. Pelikán si nemyslí, že by to u nich způsobovalo nějakou katastrofu a to ani v oblasti mateřství. Dr. Pelikán předpokládá, že se nynějších studentů něco takového ještě nedotkne, protože zavedení by trvalo poměrně dlouhou dobu. Dr. Pelikán se domnívá, že to absolventům umožní být lepšími profesionály v dalším produktivním životě a zároveň to nám všem umožní žít v lepším právním prostředí, kde by měly soudy fungovat kvalitativně lépe, když by se soudci mohli opřít o tým dvou až tří asistentů. Dr. Pelikán zdůraznil důležitost soudů pro všechny právní profese. Dr. Pelikán shrnul úvodní vystoupení tím, že žádá o dva roky života absolventa, které ale budou zaplacené, přestože absolventi pravděpodobně budou dělat něco, co by úplně dělat nechtěli. To ale dr. Pelikán nepovažuje za velkou oběť vzhledem k délce produktivního věku a výslednému efektu v podobě lepšího práva pro všechny.

Kol. Tuláček hovořil o užitečnosti diskuse a vyjádřil se, že délka povinné praxe není jediným problémem. Další potíží je například to, že na soudě není a nebude neomezený počet míst. Také jako problém označil to, že zdaleka ne všechny soudy jsou ve větších městech, ve který většina absolventů žije. Kol. Tuláček se Dr. Pelikána dotázal na jeho představu řešení těchto problémů.

Dr. Pelikán reagoval, že tato dislokace je jedna z věcí, které bude nutné řešit. Odmítá ale, že by to měl být základ kvantitativního omezení vstupu do advokacie. Dr. Pelikán předpokládá, že kdo z důvodu zapříčiněných státem nebude moci konat praxi, protože pro něj nebude místo, tak praxi nebude muset absolvovat. Tento člověk by zůstal o to déle v advokacii. Dr. Pelikán ale vyjádřil snahu vytvořit dost míst pro absolventy. Dr. Pelikán předpokládá, že by geografická dislokace probíhala podobně dobrovolně jako v případě míst soudců, kde se s výjimkou několika odlehklých míst daří pozice zaplňovat. Předpokládají proto, že ani v případě absolventů nebude nutné uplatňovat nějaké umístěnky.

Kol. dr. Honusková se zeptala, zda dává dr. Pelikán větší váhu jím prezentované pomoci soudům anebo pomoci absolventům. Kol. dr. Honusková se dále tázala, jak by měla být zajištěna kvalita praxe na soudě, díky které by mohl absolvent získat zkušenosti a zjistit, jak uvažují soudci, když dr. Pelikán zmiňoval, že soudci jsou špatní a neznají právní řád. Kol. dr. Honusková se vyjádřila, že z výstupu dr. Pelikána získala

dojem, že by absolventi měli dělat za čtvrtinu platu práci, kterou by měli dělat soudci, kteří ji ale dělat neumějí, a proto by ji dělali absolventi. Dále se kol. dr. Honusková dotázala, zda se uvažuje o podobné praxi i pro další právní profese. Dále se kol. dr. Honusková dotázala, zda by nebylo rozumnější lépe zaplatit místa asistentů soudců, aby o ně byl větší zájem.

Dr. Pelikán odpověděl, že nechtěl říct, že máme špatné soudce, ale že soudci znají právo k určitému časovému okamžiku.

Kol. dr. Honusková odpověděla, že by určitě chtěla, kdyby ji soudil soudce, který zná právo k okamžiku, kdy u daného soudu je.

Dr. Pelikán se vyjádřil, že to je i jeho cíl. Také se vyjádřil, že justiční čekatelé by neexistovali, protože by praxe byla společná pro soudce a advokáty. Je totiž důležité, aby soudce získal zkušenost v roli advokáta. K otázce finanční motivace asistentů soudů dr. Pelikán zmínil, že dnešní počet 3062 soudců nechce měnit a v dnešní době je na soudě okolo 800 asistentů a justičních čekatelů. Kvůli jejich nízkému počtu je vysoká pravděpodobnost, že se stanou soudci. V případě, že by došlo k velkému rozšíření jejich počtu, přichází komplikace. Budou sice absolventům nabízet plat, který není výrazně horší než je plat koncipienta, ovšem pokud by bylo soudních asistentů více, tak by se snížila možnost, že se stanou soudci, a proto by to v případě nepovinnosti nebylo konkurenceschopné s advokací. Dr. Pelikán přiznal, že tam absolventy jiným způsobem tedy nejsou schopni dostat a není to otázka peněz.

Kol. Mgr. Anzenbacher navázal na myšlenku Dr. Pelikána, že advokát se zkušeností z justice bude lepším advokátem a naopak. Mohlo by to vést k posunutí této povinnosti do ostatních profesí, protože by například legislativec je považován za lepšího advokáta, protože bude lépe chápat tvorbu předpisů atd. Kol. Mgr. Anzenbacher vyslovil souhlas s myšlenkou o zvýšení platů soudních čekatelů a začínajících soudců. To by mělo vést k tomu, že by se tam dostali skutečně kvalitní lidé a vzniklo by tak konkurenceschopné prostředí s advokací.

Dr. Pelikán souhlasil, že čím více těch řemesel absolvent vyzkouší, tím kvalitnější bude. Ale advokáty a soudce považuje za dvě nejúžejí komunikující skupiny, a proto podle něj dává smysl jim tuto vazbu zařadit. Dr. Pelikán se vyjádřil, že ideální počet, který pod sebou může advokát nebo soudce mít a předávat jim své zkušenosti, jsou dva až tři lidé. Proto by chtěl pro justici získat přibližně trojnásobek asistentů soudců oproti počtu soudců. Dr. Pelikán dnešní strukturu označil za absurdní a vyjádřil touhu ji otočit, aby na 3000 soudců připadalo 9000 nesoudců. Peníze vynaložené na podobný počet asistentů označil Dr. Pelikán za nutné, protože nyní roste komplikovanost a délka vyřizování věcí na soudech. Pokud by tedy nepřistoupili k tomuto kroku, museli zvyšovat platy soudců, což je mnohem dražší a méně efektivní.

Kol. Mgr. Anzenbacher se zeptal, jestli je tím tedy míněno to, že šest až devět tisíc absolventů bude odvádět práci za malý plat, ale pak půjdou pryč a nebudou usilovat o soudcovská místa.

Dr. Pelikán odpověděl, že chtějí, aby se pak o ty soudcovská místa ucházeli v otevřených výběrových řízeních, do kterých by měli přístup i lidé ze soukromé sféry. Dr. Pelikán zdůraznil, že chtějí, aby soudci byli skutečně elita.

V obecné rozpravě dále vystoupil kol. Říha, který podotknul, že z přednesu dr. Pelikána vyplývalo, že zde máme soudce neznalé současného právního řádu a zároveň je to bývalá vyvolená skupina absolventů, kteří jsou odtrženi od současné praxe a reality. Problém kol. Říha vidí v soudcích, protože například státní zástupce je povolání, které je se soudem spjato daleko více, než jsou advokáti. Kol. Říha dále poukázal na to, že zatím k problémům s posunutím mateřství zazněl jediný argument a to, že to doktorům problém nedělá. Kol. Říha připomněl, že lékařky po absolvování všech praxí mají možnost být zaměstnány v nemocnici, ze které pak mohou odejít na mateřskou a rodičovskou dovolenou. V tom vidí kol. Říha rozdíl mezi lékaři a samostatnými advokáty, kteří jsou na začátku kariéry. Dr. Pelikán zmínil, že v mateřství u advokátek problém nevidí. Případně navrhl, aby si dítě pořídily v průběhu praxe. Kol. Říha reagoval, že v

průběhu praxe to může být problém i vzhledem ke koncipientskému platu. Dr. Pelikán reagoval, že si myslí, že by měl koncipientský plat na dítě stačit. A rozpětí, ve kterém ženy odcházejí na mateřskou požaduje za tak široké, že to nesouvisí s debatou.

Kol. dr. Žáková se dotázala, zda se při vytváření tohoto modelu někde dr. Pelikán inspiroval. Dr. Pelikán odpověděl, že primární inspirace byla v Německu, kde ale model funguje trochu jinak, protože zasahuje i do doby studijní. Kol. doc. Wintr reagoval, že v Německu je praxe kratší dobu než pět let. Proděkan prof. Damohorský doplnil, že v Německu jsou to tři roky a je to tam organizováno školstvím. Dr. Pelikán doplnil, že systém v Německu je přeci jen trochu jiný, ale funguje tam ta rotace v právních profesích.

Kol. dr. Sobotka se tázal, zda existuje tato myšlenka i zhmotněná v nějakém materiálu. Dále se kol. dr. Sobotka ptal, zda je hlavním motivem příprava na budoucí právnické povolání anebo řešení problémů soudnictví. Kol. dr. Sobotka se vyjádřil, že z projevu dr. Pelikána nabyl spíše dojmu, že hlavním motivem je řešení problémů justice. Ve vztahu k počtu míst soudců, která by se měla soutěžit, se zeptal kol. dr. Sobotka, jaký je průměrný věk soudce. Kol. dr. Sobotka dále zajímalo, jak by se vybíralo mezi těmi, kdo v případě nedostatečného míst na soudech zůstanou na praxi v advokacii. Dr. Pelikán odpověděl k poslední otázce, že toto se bude teprve řešit, ale že on neočekává, že by se absolventi praxi chtěli vyhnout. Dále uvedl, že letos by měla být připravena analýza. Motivace v podobě přípravy absolventů a pomoci soudcům považuje dr. Pelikán za rovnocenné.

Kol. Mgr. Anzenbacher doplnil, že i studentky medicíny často řeší otázku mateřství, které plánují buď na šestý ročník anebo až okolo třicátého šestého roku. Dále se kol. Mgr. Anzenbacher dotázal, zda je možné, aby se do této doby započítávala i praxe během studia.

Kol. Říha zdůraznil, že mu z prohlášení dr. Pelikána, který zmiňoval model tři roky v advokacii a dva roky na soudě, případně celkem pět let v advokacii, plyne, že chce zavést 5 letou koncipientskou lhůtu. Kol. Říha uvedl, že jediný stát, který pětiletou lhůtu zná, je Slovensko. Všude jinde je lhůta výrazně kratší. Ve Španělsku a Portugalsku je například možné vstupovat již po ukončení bakalářského studia. Dále kol. Říha zmínil článek Mgr. Petra Němce, který se týká vzniku osobních vazeb mezi soudcem a advokátem, které mohou vzniknout prováděním praxí na soudě.

Kol. Mgr. Tuláček zmínil, že myšlenka generální praxe není špatná, ale měla by jí předcházet změna koncepce předcházejícího vzdělávání a také ta následná doba, aby nedocházelo jen k nekoncepčnímu prodlužování praxe. Kol. Mgr. Tuláček také zmínil, že podle návrhů dr. Pelikána by jednou z hlavních motivací byla pomoc soudům. Primárním cílem by mělo být zlepšení kvality vzdělávání.

Kol. Horký se dr. Pelikána dotázal, jak by byl řešen případ, kdy by pro absolventa zbývala pouze místa na pro něj vzdálených lokalitách ČR. Absolventovi, který by nemohl nastoupit z důvodu úplného vyčerpání míst, by se prodloužila advokátní praxe, ale je nejasné, jak by bylo postupováno v případech absolventů, pro které by sice na soudech místa zbyla, ale byla by pro ně geograficky odloučená. Kol. Horký vyjádřil obavu, že v těchto případech by se systém nevyhnul období „umístěnek“.

Kol. Horký dále podotkl, že obecně koncept univerzální praxe nemusí být špatný nápad, ale že prodlužování této praxe na 5 let je zcela neúnosné. Oproti tomu například model 2+1 by byl daleko přijatelnější a zároveň reálně proveditelný. Podle názoru kol. Horkého se není třeba obávat toho, že absolvent, který čerstvě vykoná dvouletou koncipienturu v advokátní kanceláři, by potřeboval celý další rok u soudu jen k tomu, aby zde po tomto roce začal vykonávat kvalifikovanou práci, a celkovou jednoletou lhůtu je proto v případě soudní praxe možné pokládat za dostatečně efektivní.

Kol. dr. Antoš uvedl, že během debaty změnil názor na diskuzi, kterou původně považoval za předčasnou. Nyní se však domnívá, že se senát by usnesení přijmout měl. Myšlenky, které padly, označil kol. dr. Antoš za neslučitelné s tím, jak by měla vypadat regulace vstupu do právnických profesí, a za ústavněprávně vadné. Kol. dr. Antoš zmínil, že to je zásah do svobodné volby povolání, které jsou sice běžné, ale měly by

za nimi být legitimní cíle. Kol. dr. Antoš řekl, že během debaty nabyl dojmu, že se dr. Pelikán usvědčuje v tom, že zlepšení kvality advokátů a soudců je pouze fasádním cílem, když systémem stejně neprojdou všichni, protože pro ně nebude místo. Jako opravdový cíl se tedy jeví pomoc soudnictví, což samo o sobě vzhledem ke značné délce těch povinných praxí není legitimní cíl.

Kol. Růžička připomněl, že v Německu je tříletá praxe úzce navázána na studium. Proto se dr. Pelikána dotázal, zda se chystá také měnit studijní programy i v České republice.

Dr. Pelikán reagoval, že už tento zásah je velký a je nereálné, aby byl změněn i celý systém právního vzdělávání. Pětiletou dobu praxe považuje za ideální, ale není to zatím finální číslo. Na kritiku dr. Antoše ohledně toho, že je to fasádní cíl, reagoval dr. Pelikán s tím, že tento argument považuje za lichý, protože oni chtějí, aby si tou praxí procházeli všichni. Zároveň ale počítají s tím, že se jim toto na počátku pravděpodobně nepodaří, což ale dr. Pelikán považuje za výjimku. Dr. Pelikán poukázal na to, že soudy jsme my všichni a advokát je soudní profese. A pro advokáta je správně fungující soud důležitější než pro soudce. Argumenty na blogu Mgr. Němce označil dr. Pelikán za bláznivé, protože podle dr. Pelikána korupční prostředí funguje právě dnes v uzavřeném a neprůhledném systému justice. To by v otevřeném systému, do kterého by měli přístup všichni, nemohlo fungovat.

Kol. Říha stručně uvedl usnesení studentské kurie, publikované v projednávaných dokumentech na webu fakulty a rozdané všem senátorům. Zmínil, že studenti obecně neodmítají praxi. Praxi naopak studenti podle kol. Říhy vítají. Kol. Říha zmínil, že praxe na soudech organizovaná školou je hojně využívána a studenty pozitivně vnímaná. Studentská kurie ale nabyla dojmu, že navrhované řešení nesměruje ke zlepšení kvality absolventů, ale spíše se jedná o sanaci jiného problému.

Kol. dr. Staša navrhl přijmout usnesení, ve kterém by bylo obsaženo konstatování o užitečnosti diskuze o právnickém vzdělávání a uplatnitelnosti absolventů a které by dále obsahovalo vyjádření určitého znepokojení v důsledku možných změn, jakož i upozornění na jejich ústavní limity. Kol. dr. Staša také upozornil na korupční riziko, které by vzniklo, kdyby část koncipientů praxi na soudě absolvovala a část ne.

Kol. doc. Salač navrhl, abychom si usnesení promysleli a vrátili se k němu na dalším zasedání 5. března. Kol. doc. Salač se vyjádřil, že s poukázáním na ústavní limity souhlasí, ale na druhou stranu si myslí, že by bylo prospěšné, aby se soudci vybírali i z praktiků, protože nyní je to relativně uzavřená enkláva.

Kol. Říha poukázal na podobnost návrhu usnesení studentské kurie a dr. Staši. Kol. dr. Žákovská oponovala, že návrhy se liší, protože studentský návrh ohledně soudní praxe, jak je prezentovaný v současné době, odmítá, kdežto návrh dr. Staši spíše směřuje ke sledování dalšího vývoje.

Děkan prof. Kuklík poukázal na to, že není úplně jasné, o čem debatujeme, když návrh bude teprve předložen. V diskusi byl zatím zmíněn jen novinový článek, proto by se prof. Kuklík spíše přikládal k vyjádření k dnešní diskusi. Případně by prof. Kuklík doporučil vyčkat na konkrétní návrh a k němu se vyjádřit. Z dnešních usnesení by se spíše přikláněl k návrhu dr. Staši, přestože by také souhlasil s několika body studentského usnesení. Prof. Kuklík zdůraznil, že jsme zatím na začátku debaty a nemáme dostatek přesných informací a konkrétní návrh. Prof. Kuklík dále z pozice děkana sdělil za fakultu, že ze strany fakulty je legitimní hájit zájmy našich absolventů a tuto záležitost fakulta určitě nebere na lehkou váhu. Prof. Kuklík vyzval k další debatě o právnickém vzdělávání.

Proděkan prof. Damohorský sdělil, že před novinovým článkem i před usnesením orgánů by měla proběhnout seriózní rešerše, jak se k podobným praxím přistupuje jinde ve světě. Prof. Damohorský sdělil, že požádá doktorandy v zahraničí, aby mu udělali menší rešerši.

Kol. doc. Wintr se shodl s dr. Antošem, že takové prodloužení doby přípravy absolventů na právnícké povolání bez silných důvodů je ústavně problematické. Kol. doc. Wintr se také přiklonil k návrhu dr. Staši, který zní:

„AS považuje za užitečnou diskusi o právnickém vzdělávání a uplatnitelnosti absolventů, ale je znepokojen úvahami o prodlužování doby přípravy absolventa fakulty na právní povolání, považuje je za potenciálně nebezpečné a narážející na ústavní limity a vyzývá všechny orgány fakulty, aby další vývoj pozorně sledovaly.“

V orientačním hlasování původní návrh studentské kurie podpořilo 9 senátorů, alternativní návrh kol. dr. Staši a doc. Wintra 7 senátorů. Po orientačním hlasování kol. Říha navrhl, aby se hlasování o usnesení přesunulo na zasedání 5. března, na kterém by mohl senát schválit jedno jasné a konsensuální usnesení. Proti odložení neměl nikdo námitek.

AS PF UK vzal odložení tichým souhlasem na vědomí.

4. Diskuse o návrhu nových Pravidel pro přiznávání stipendií

Akademickému senátu byl předložen k předběžné diskusi návrh nových Pravidel pro přiznávání stipendií. Návrh byl předem rozeslán a uvedl ho proděkan doc. Beran, který informoval o problémech v předpisech. Tyto problémy vedou k tomu, že se prospěchová stipendia za pátý ročník vyplácí studentům, kteří prodlužují řádnou dobu studia do šestého ročníku. Fakulta ale zároveň nemůže vyplácet stipendia těm, kteří studium ukončí řádně, protože v době vyplácení již nejsou studenty. Toto vyvolává nevraživost bývalých studentů, kteří by v případě prodloužení prospěchové stipendium rovněž dostali.

V diskusi vystoupil kol. Mgr. Tuláček, který sdělil, že neví, co přesně bylo v daném návrhu změněno, a tázal se, zda je k návrhu také nějaká důvodová zpráva. Doc. Beran odpověděl, že změn bylo tolik, že celý text přepsal a je ochoten ho i dále pozměnit na základě dalších diskuzí, ve kterých by se měla zapojit studentská kurie, které se to hlavně týká.

Vzhledem k blížící se osmnácté hodině byl bod přerušen do 5. března.

5. Různé

V diskusi nikdo nevystoupil.

Předseda AS PF UK kol. doc. Wintr poděkoval všem přítomným za účast na mimořádném zasedání a jednání ukončil.

Zapsal: Hlavačka

Schválil: Wintr